



TUŠČIA KĖDĖ

Mano klasės gale viena kėdė kuris laikas stovėjo tuščia. Ji nebuvo kokia nors išskirtinė. Stovėjo tuščia tiesiog todėl, kad niekas joje nesėdėjo. Bet štai vieną dieną, praėjus trims savaitėms nuo mokslo metų pradžios, man ir trims geriausiems mano draugams nutiko nuostabiausias dalykas, koks tik gali kam nutikti. O viskas prasidėjo nuo tos kėdės.

Šiaip, atėjus naujam semestru, smagiausia, kad gauni papildomų kišenpinigių mokykliniams reikmenims nusipirkti. Kasmėt, paskutinį vasaros atostogų sekmadienį, mama leidžiasi su manimi į Ypatingą Nuotykį medžioti mokyklinių reikmenų rinkinio naujiems mokslo metams. Kartais taip pradžiungu, kad kojos tiesiog nenustygsta vietoje, nors ir nežinau, į kurių parduotuvę noriu eiti pir-

miausia. Ten, kur gyvenu, gerų kanceliarijos reikmenų parduotuvių nedaug – įprastai jos turi tik nuobodžius dinosaurų rinkinius berniukams ir princesių rinkinius mergaitėms. Tad su mama autobusu ir traukiniu važiuojame į miesto centrą, kur gali rasti ištisas parduotuvių gatves – net didžiulę universalinę, iš išorės primenančią aukštą blokinį namą.

Praėjusiais metais radau rinkinį kosmoso tematika su astronautu, plūduriuojančiu virš mėnulio. Be to, vyko išpardavimas, tad nusipirkau penalą, matematikos rinkinį, trintukų, ilgą liniuotę – ir man dar liko beveik visas svaras! Liniuotė yra viena mėgstamiausių rinkinio dalių, nes ten pavaizduotas astronautas plūduriuoja vandenyje, pilname sidabrinų žvaigždžių. Tiek daug žaidžiau su ja, kad galiausiai astronautas įstrigo vienoje pusėje, ir man niekaip nepavyko jo išjudinti. Bet tai ne mano kaltė. Ponas Tompsonas – jis mokė mus praėjusiais metais – kalbėjo tokiu nuobodžiu balsu, kad mano rankoms nuolat reikėjo užsiėmimo. Štai kodėl svarbu klasėje turėti smagų rinkinį – niekada nežinai, kada norėsi apsaugoti smegenis nuo apsnūdimo ir neiškrėsti ko nors, dėl ko būtum paliktas po pamokų.

Šiomet nusipirkau Tintino ir Sniegiaus rinkinį. Man patinka Tintinas. Nors jis nėra realus, viso labo komiksų knygos veikėjas, užaugęs norėčiau būti panašus į jį. Man atrodo, kad būti reporteriu, atskleisti paslaptis ir leisti į nuotykius yra geriausias darbas pasaulyje. Mama su tėčiu pirkdavo man gimtadieniams naujutėlaites Tintino komiksų knygas, be to, mama išsaugo visas komiksų knygas, kurias jos biblioteka ketina išmesti, nes šios pasensta ar suplyšta, ir atiduoda man, taigi dabar turiu visą jų kolekciją. Bet man teks pagalvoti apie kitą naminį gyvūnėlį, su kuriuo leisčiausi į keliones, nes šunims esu alergiškas. Abejoju, ar katės, žiurkėnai, net treniruotos pelės nors perpus tokios naudingos kaip Tintino šuo Sniegius. Ir nors mintiju apie tai jau mažiausiai metus, vis dar niekaip neapsisprendžiu.

Kadangi Tintino rinkinys kainavo daug brangiau už astronauto rinkinį ir jam nebuvo nuolaidos, įstengiau nusipirkti penalą, trumpesnę liniuotę ir du trintukus. Ilgai svarsčiau, bet galiausiai nutariau, kad vis dėlto verta išleisti visus kišenpinigius vienu kartu. Ne tik todėl, kad visus reikmenis puošė Tintino atvaizdas, bet ir dėl to, kad paspaudus mygtuką ant penalo Sniegius suloja, o

kapitono Hadoko balsas sušunka: „Po šimts tūkstančių taifūnų!“ Šiomet jau buvau apibartas, kad spūsčiojau jį per matematikos pamoką, bet jeigu negali lojančio šuns mygtuko spustelėti per matematiką, anokia iš jo nauda.

Nemėgstu matematikos. Paprasti matematikos uždaviniai dar nieko, bet šiomet mokomės dalybos stulpeliu, kėlimo kvadratu ir panašių dalykų, kurių mano protas nemėgsta daryti. Kartais prašau pagalbos, tačiau labai nesmagu dažnai kilnoti ranką ir vis to paties klausinėti. Man pasisekė, nes Tomas, Džosė ir Maiklas visad pagelbsti, kai kur nors įklimpstu. Jie yra mano geriausi draugai, ir mes viską darome kartu.

Tomo plaukai trumpi ir styrantys, veido neapleidžia kreiva šypsenėlė, ir jis turi didžiulį Adomo obuolį, tarsi jam gerklėje būtų įstrigęs stalo teniso kamuoliukas. Jis mažiausias mūsų būryje, bet sykiu ir juokingiausias. Tomas pasirodė mūsų klasėje tik praėjusiais metais, kai jo tėvai persikėlė čia iš Amerikos, bet mes iškart tapome draugais. Jis turi tris vyresnius brolius, šie jį erzina ir prie jo kabinėjasi. Nerimtai – tik juokaudami. Tačiau man rodos, jie vagia ir jo maistą, todėl jis toks liesas ir visad žiauriai alkanas. Sykį mačiau, kaip pietums suvalgė visą picą su papildomu garnyru ir dvigubą sūrainį, bet vis

tiek nepasisotino! Tad kiek įmanydamas slepiu nuo jo savo užkandžius ir šokoladukus.

Džosė turi didžiules rudas akis ir mažiausiai milijoną strazdanų ant veido. Ji aukšta, ištįsusi ir nuolat kramsnoja savo plaukus. Džosė greičiausia mergaitė iš visų mūsų amžiaus vaikų ir gali įmušti įvartį kiekvienam vartininkui iš kito aikštės krašto. Ji kiečiausia iš visų mano pažįstamų, o pažįstu ją nuo trejų metų. Mūsų mamos sako, kad draugais tapome pačią pirmą dieną, kai pradėjome lankyti vaikų lopšelių, tad jos irgi nusprendė susidraugauti. Tiesą sakant, apie save iš tų laikų ne kažį ką prisimenu, bet Džosė yra visuose mokykliniuose mano prisiminimuose. Praėjusiais metais per žiurkėną Herbertą mes pirmą kartą netgi drauge buvome palikti po pamokų.

Džosė išgirdo, kaip vienas aukštesnių klasių mušeikų pareiškė ketinąs po pamokų mūsiškį žiurkėną nuleisti į tualetą. Kai ji papasakojo tai man, nusprendėme leisti į Žiurkėno Gelbėjimo misiją. Baigiantis pamokoms paslėpėme Herbertą mano kuprinėje ir parsinešėme į mano namus. Aišku, jau kitą dieną mama jį aptiko ir liepė grąžinti. Bandžiau nuobodai mokytojui Tompsonui paaiškinti, kas nutiko, bet jis nesiklausė ir paliko mane

po pamokų. Džosė, nors ir neprivalėjo, atsistojusi pareiškė, kad padėjo man pavogti Herbertą – tik taip galėjome būti palikti po pamokų kartu. Juk žinote, geriausias draugas tas, kuris nori sėdėti su tavimi po pamokų.

Maiklas turi pačią dailiausią pūstą afrošukuoseną iš visų mūsų amžiaus berniukų. Daugelis mano, kad jis keistas. Tik ne mes. Visad vaikšto sulaužytais akiniais, palaidais batų raišteliais, tad eidamas nuolat klupčioja ar į ką nors atsitrenkia. Bet mes taip pratę prie to, kad nė nepastebime. Dažniausiai jis tyli, bet kai ką nors tars teli, suaugusiesiems padaro įspūdį, ir jie sako, kad tai „įstabu“, „įžvalgu“ arba vartoja kitus keistus žodžius, prasidedančius raide „į“. Nežinau, ką jie turi galvoje, bet veikiausiai nori pasakyti, jog jis protingas. Suaugusieji visad linkę vartoti įmantrius žodžius paprastiems dalykams apibūdinti.

Maiklas iš daug ko daro juokus – jis nesugeba greitai bėgti ar tiesiai paspirti kamuolio, bet jam tai nerūpi. Ir man nerūpėtų, jeigu būčiau toks turtingas kaip jis. Jo tėtis profesorius, mama teisininkė, jie nuolat užsiėmę, todėl perka jam naujausią techniką, knygas ir kiečiausius žaidimus. Kai praėjusiais metais buvome Maiklo gimtadienyje, pirmą kartą išvydome jo kambarį. Jis priminė

žaislų parduotuvę. Manau, turint šitiek žaislų lengviau nesijaudinti, ką žmonės apie tave galvoja.

Džosė ir Maiklas nuolat varžosi, kuris gaus daugiau auksinių žvaigždžių ir dešimtukų. Maiklui geriausiai sekasi istorija, Džosei – matematika. Bet man geriau negu jiems abiem – ypač Džosei – einasi skaitymas ir rašyba. Džosė neapkenčia skaitymo ir niekad nieko neskaito už klasės ribų. Sako, kad neturi vaizduotės, tad nėra prasmės ir skaityti knygų. Man keista, kaip kas nors gali neturėti vaizduotės? Manau, turėjo, kai buvo mažesnė, bet vaizduotė išgaravo, kai praėjusią vasarą Džosė nukrito nuo dviračio. Mano mama sako, kad žmonės be vaizduotės vidujai yra mirę. Nemanau, kad Džosė kaip nors yra mirusi, nes pernelyg daug kalba.

Kai turi tris draugus, mokykla gali atrodyti kaip geriausia vieta net pačią nuobodžiausią dieną. Nors šiais metais mokyti tapo kur kas smagiai – dėl naujos mūsų mokytojos ponios Kan.

Mokytoja Kan turi labai purius plaukus ir visad kvepia žemuogių uogiene – tai daug maloniau, nei smirdėti senomis kojineėmis, kaip kad smirdėdavo ponas Tompsonas. Ji naujokė mokykloje ir nepaprastai protinga – nepalyginti protingesnė už Tompsoną. Ir penktadieniais,

jeigu būname geri, apdovanoja mus prizais. Nė vienas mūsų mokytojas šito nedaro.

Mokytoja Kan suranda mums įvairiausių įdomių darbų, kurių iki šiol nesame darę. Pirmąją mokslo metų savaitę ji padėjo mums pasigaminti muzikos instrumentus iš mokyklos šiukšliadėžėje rastų daiktų, antrąją atsinešė ir paskaitė naujutėlaitę komiksų knygą, kurios dar nebuvo mokyklos bibliotekoje.

O trečiąją savaitę įvyko šis tas, kas mus baisiai nustebino ir sukėlė tokį susidomėjimą, kad net mokytoja Kan neprivertė mūsų labiau susikaupti. Ir visa tai prasidėjo nuo tuščios kėdės.



Tai nutiko trečią mokslo metų ketvirtadienį, kai mokytoja Kan pildė lankomumo žurnalą. Ji jau ketino ištarti mano vardą, bet pasigirdo garsus beldimas į duris. Dažniausiai, kai beldžiamasi į duris, kažkas iš kitos klasės atneša kokią žinutę, tad niekas ir nekreipia dėmesio; bet šįkart pasirodė ponija Sanders, mokyklos direktorė. Ponia Sanders niekada nekeičia šukuosenos ir kalbėdamasi su žmonėmis linkusi stebilyti į juos per akinių viršų. Visi jos bijo, nes palikusi po pamokų ji ne tik verčia sėdėti

klasėje; ji liepia mokytis atmintinai ilgų žodžių iš žodyno ir neišleidžia, kol visų nesusidedi į galvą – jų reikšmių IR rašybos. Esu net girdėjęs, kad vaikams iš žemesnių klasių teko prasėdėti po pamokų ištisas valandas, nes turėjo išmokti žodžius, ilgumo sulig šiuo puslapiu!

Tad išvydę prie durų ponią Sanders nuščiuvome. Artėdama prie mokytojos Kan ji atrodė labai rimta, o mes spėliojome, kas pateko į bėdą. Kelias sekundes šnibždėjusi ir linksėjusi staiga atsigrėžė ir spoksodama į mus per akinių viršų mostelėjo į tuščią kėdę klasės gale.

Visi atsisukome pasižiūrėti. Kėdė atrodė štai taip:



Jau minėjau, kad tai buvo visiškai eilinė kėdė ir ji stovėjo tuščia, nes mūsų klasiokė Dina praėjusių metų pabaigoje išvyko į Velsą. Niekas išties jos nepasigedo, išskyrus geriausią draugę Klarisę. Dina mėgo girtis, nuolat pasakodavo, kiek daug dovanų gauna iš tėvų kiekvieną savaitę, kiek turi sportbačių porų ir panašius dalykus, kurie niekam nerūpėjo. Ji mėgo sėdėti klasės gale, nes su Klarise galėdavo apsimetinėti dalyvaujančios pamokose, bet iš tiesų piešė mylimas popžvaigždes ir kikeną iš to, kas joms nepatikdavo. Tą vietą galėjo užimti kas nors kitas, bet niekas netroško sėdėti šalia Klarisės. Štai kodėl kėdė liko tuščia.

Dar kiek pasišnibždėjusi su mokytoja Kan direktorė išėjo iš klasės. Tikėjomės, kad mokytoja ką nors pasakys, bet ji tarsi kažko lūkuriavo, tad laukėme ir mes. Tokia rimtis kėlė jaudulį. Bet mums dar nespėjus pulti į spėliones, kas čia vyksta, direktorė Sanders grįžo, ir šįkart ne viena.

Jai už nugaros stovėjo berniukas. Mums visiškai nematytas. Tamsiais trumpais plaukais ir didelėmis akimis, kurios beveik nemirksėjo, jo oda buvo švelni ir blyški.

– Dėmesio, – tarė mokytoja Kan, kai berniukas prisitartino ir atsistojo šalia jos. – Tai Achmetas, nuo šiandien

jis mokysis mūsų klasėje. Jis ką tik atsikėlė į Londoną, yra naujokas, tad tikiuosi, visi labai pasistengsite ir gražiai jį priimsite.

Tylėdami spoksojome, kaip ponias Sanders veda berniuką link tuščios kėdės. Užjaučiau jį, nes žinojau, kad nesidžiaugs sėdėdamas šalia Klarisės. Ši vis dar ilgėjosi Dinos, ir visi žinojo, kad ji nekenčia berniukų, – sako, kad jie kvaili ir smirda.

Man atrodo, kad vienas baisiausių dalykų gyvenime – būti naujoku ir sėdėti su nepažįstamais žmonėmis. Ypač su tokiais, kurie dėbso į tave iš padilbų, kaip Klarisė dabar. Tą pačią akimirką slapčia pasižadėjau, kad susidraugausiu su naujoku. Tąryt krepšyje turėjau keletą citrinų šerbetų, tad pagalvojau, kad per pertrauką galėčiau jį pavaišinti. Ir paklausti Džosės, Tomo bei Maiklo, ar nenorėtų tapti jo draugais ir jie.

Šiaip ar taip, turėti keturis naujus draugus būtų kur kas geriau, negu neturėti nė vieno. Ypač tokiam liūdnam ir persigandusiam berniukui kaip tas, kuris sėdi klasės gale.